

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 21. oktobra 2020*

„Predhodno odločanje – Državne pomoči – Člen 107(1) PDEU – Pojem ‚državna sredstva‘ – Razširjena odgovornost proizvajalcev – Ekološka organizacija z odobritvijo javnih organov za pobiranje finančnih prispevkov od subjektov, ki dajejo določene proizvode na trg, da lahko za njihov račun izpolnjuje njihovo zakonsko obveznost obdelave odpadkov iz teh proizvodov – Finančne pomoči, ki jih ta ekološka organizacija izplačuje sortirnicam s sklenjenimi pogodbami“

V zadevi C-556/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložil Conseil d'État (državni svet, Francija) z odločbo z dne 12. julija 2019, ki je na Sodišče prispela 22. julija 2019, v postopku

Eco TLC

proti

Ministre d'État, ministre de la Transition écologique et solidaire,

Ministre de l'Économie et des Finances,

ob udeležbi

Fédération des entreprises du recyclage,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta (poročevalka), podpredsednica Sodišča, L. Bay Larsen, M. Safjan in N. Jääskinen, sodniki,

generalni pravobranilec: G. Pitruzzella,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Eco TLC F. Molinié, avocat,
- za Fédération des entreprises du recyclage A. Gossement, avocat,

* Jezik postopka: francoščina.

- za francosko vlado A.-L. Desjonquères in P. Dodeller, agenta,
 - za Evropsko komisijo A. Bouchagiar, K.-P. Wojcik in C. Georgieva-Kecsmar, agenti,
- po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 28. maja 2020
izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 107 PDEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Eco TLC na eni strani ter ministre d'État, ministre de la Transition écologique et solidaire (državni minister, minister za ekološki in solidarni prehod, Francija) in ministre de l'Économie et des Finances (minister za gospodarstvo in finance, Francija) na drugi glede zakonitosti odloka, ki določa revalorizacijo finančne pomoči, ki jo Eco TLC izplačuje izvajalcem, s katerimi ima sklenjene pogodbe in ki so zadolženi za obdelavo odpadkov iz tekstilnih proizvodov oblačil, hišnega tekstila in obutve.

Pravni okvir

- 3 Člen L. 541–10–3 code de l'environnement (okoljski zakonik) v različici, ki se uporablja za postopek v glavni stvari (v nadaljevanju: okoljski zakonik), določa:

„Od 1. januarja 2007 morajo vse fizične ali pravne osebe, ki poklicno dajejo na nacionalni trg nove tekstilne proizvode oblačil, obutve in hišnega tekstila, ki so namenjeni gospodinjstvom, prispevati k recikliranju in obdelavi odpadkov iz teh proizvodov ali poskrbeti za to.

Od 1. januarja 2020 velja obveznost iz prvega odstavka tudi za vse fizične ali pravne osebe, ki poklicno dajejo na nacionalni trg vse končne tekstilne proizvode za gospodinjstvo, razen pohištva in proizvodov, ki so namenjeni zaščiti ali dekoriranju pohištva.

Osebe iz prvih dveh odstavkov izpolnijo to obveznost:

- bodisi s finančnim prispevkom organizaciji, ki je pridobila odobritev s skupnim odlokom ministrov, pristojnih za ekologijo in industrijo, in ki sklone pogodbe s sortirnicami in lokalnimi skupnostmi ali njihovimi združenji, zadolženimi za ravnanje z odpadki, in jim izplačuje finančno pomoč za postopke recikliranja in obdelave odpadkov, navedenih v prvih dveh odstavkih, ki jih zagotavljajo;
- bodisi z vzpostavitvijo – ob upoštevanju specifikacije – individualnega sistema recikliranja in obdelave odpadkov iz prvih dveh odstavkov, odobrenega s skupnim odlokom ministrov, pristojnih za ekologijo in industrijo.

Podrobnejša pravila za izvajanje tega člena, zlasti način izračuna prispevka, pogoje, pod katerimi se spodbuja vključevanje oseb s težavami pri iskanju zaposlitve, in sankcije za neupoštevanje obveznosti iz prvega odstavka, z odlokom določi Conseil d'État [(državni svet)].“

- 4 V skladu s členom R. 543–214, drugi odstavek, okoljskega zakonika vsaka organizacija v utemeljitvi prošnje za odobritev predloži dokazila o svojih tehničnih in finančnih zmogljivostih za uspešno izvedbo postopkov, potrebnih za to, da s pogodbami, ki jih podpiše, in prerazporeditvijo finančnih prispevkov,

ki jih zbere, spodbuja ponovno uporabo, recikliranje, snovno predelavo in obdelavo odpadkov, navedenih v členu L. 541-10-3 navedenega zakonika, ter navede pogoje, pod katerimi namerava izpolnjevati določbe iz specifikacije, ki bo priložena tej odobritvi.

- 5 V skladu s členom R. 543–215, prvi odstavek, okoljskega zakonika odobrene organizacije določijo skupni znesek finančnega prispevka, ki ga poberejo od oseb, navedenih v členu L. 541–10–3, prvi odstavek, tega zakonika, da tako vsako leto pokrijejo izdatke, nastale pri izvajanju specifikacije, omenjene v členu R. 543–214 navedenega zakonika.
- 6 V skladu s členom R. 543–218 okoljskega zakonika so v specifikaciji, navedeni v členu R. 543–214 tega zakonika, med drugim natančneje navedeni cilji, določeni glede količine sortiranih, ponovno uporabljenih, recikliranih ali predelanih odpadkov, ter cilji glede vključevanja oseb s težavami pri zaposlovanju v smislu člena L. 541–10–3 navedenega zakonika, določa pa tudi zmanjšanje prispevka, ki se izplača sortirnici, če ta ne izpolnjuje minimalnega cilja vključevanja teh oseb.
- 7 Z arrêté du 3 avril 2014 relatif à la procédure d'agrément et portant cahier des charges des organismes ayant pour objet de contribuer au traitement des déchets issus des produits textiles d'habillement, du linge de maison et des chaussures, conformément à l'article R. 543-214 du code de l'environnement et portant agrément d'un organisme, en application des articles L. 541-10-3 et R. 543-214 à R. 543-224 du code de l'environnement (odlok z dne 3. aprila 2014 o postopku odobritve in o specifikaciji za organizacije, katerih namen je prispevati k obdelavi odpadkov iz tekstilnih proizvodov oblačil, hišnega tekstila in obutve v skladu s členom R. 543–214 okoljskega zakonika, ter o odobritvi organizacije na podlagi členov L. 541–10–3 in R. 543–224 okoljskega zakonika) (JORF z dne 14. maja 2014, str. 7969, v nadaljevanju: odlok z dne 3. aprila 2014) je bila Eco TLC izdana odobritev, da od subjektov, ki dajejo na trg tekstilne proizvode oblačil, hišnega tekstila in obutve (v nadaljevanju: proizvodi TPO), pobira finančne prispevke za obdelavo odpadkov iz teh proizvodov in jih ob upoštevanju specifikacije, priložene temu odloku, v obliki finančne pomoči izplačuje zlasti sortirnicam.
- 8 Priloga k odloku z dne 3. aprila 2014, naslovljena „Specifikacija v zvezi z odobritvijo ekološke organizacije, izdano na podlagi členov L. 541–10–3 in od R. 543–214 do R. 543-224 okoljskega zakonika za obdobje 2014–2019“, vsebuje več prilog. Med temi prilogami je v prilogi III z naslovom „Lestvica finančnih pomoči, ki se izplačujejo sortirnicam s sklenjenimi pogodbami v letu N+1 za leto N“, določen način izračuna različnih vrst finančnih pomoči, ki se lahko izplačujejo sortirnicam s sklenjenimi pogodbami, in sicer pomoč za zagotavljanje trajnosti, pomoč za snovno sortiranje in pomoč za razvoj. V tej prilogi je med drugim določeno, da je znesek pomoči za zagotavljanje trajnosti enak vsoti pomoči za zagotavljanje trajnosti s snovno predelavo, energetsko predelavo in odstranjevanjem odpadkov, ter da se pomoč za zagotavljanje trajnosti s snovno predelavo izračuna tako, da se za „sortirane tonaže, ki so bile snovno predelane (ponovna uporaba + recikliranje + drugi načini snovne predelave)“ uporabi koeficient, določen na 65 EUR na tono.
- 9 Z arrêté du 19 septembre 2017 portant modification de l'arrêté du 3 avril 2014 (odlok z dne 19. septembra 2017 o spremembi odloka z dne 3. aprila 2014) (JORF z dne 4. oktobra 2017, besedilo št. 5, v nadaljevanju: odlok z dne 19. septembra 2017) je bil revaloriziran znesek pomoči za zagotavljanje trajnosti. V skladu s členom 1 tega odloka se koeficient za izračun te pomoči poviša na 82,5 EUR na tono za pomoči, izplačane od 1. januarja 2018.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 10 Eco TLC je ekološka organizacija z odobritvijo javnih organov, da od subjektov, ki dajejo na trg proizvode TPO, pobira finančne prispevke v zameno za storitev, da za njihov račun izpolnjuje njihovo zakonsko obveznost obdelave odpadkov iz teh proizvodov. V ta namen Eco TLC sklepa pogodbe

z upravičenimi sortirnicami in jim za postopke recikliranja in obdelave odpadkov iz proizvodov TPO izplačuje različne vrste finančne pomoči, in sicer pomoč za zagotavljanje trajnosti, pomoč za snovno sortiranje in pomoč za razvoj.

- 11 Medtem ko je bil z odlokom z dne 3. aprila 2014 koeficient za izračun pomoči za zagotavljanje trajnosti s snovno predelavo določen na 65 EUR na tono, je bila z odlokom z dne 19. septembra 2017 ta pomoč revalorizirana tako, da je bil ta koeficient za zneske, izplačane od 1. januarja 2018, določen na 82,5 EUR na tono.
- 12 Eco TLC je zoper odlok z dne 19. septembra 2017 vložila tožbo pri Conseil d'État (državni svet, Francija), v kateri je med drugim trdila, da je bila s tem odlokom uvedena državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.
- 13 Predložitveno sodišče navaja, da morajo v skladu s členom L. 541–10–3 okoljskega zakonika, ki se nanaša na načelo razširjene odgovornosti proizvajalcev, subjekti, ki dajejo na trg proizvode TPO, prispevati k recikliranju in obdelavi odpadkov iz teh proizvodov ali poskrbeti za to. Navedeno sodišče pojasnjuje, da morajo navedeni subjekti za izpolnjevanje te obveznosti bodisi sami poskrbeti za obdelavo odpadkov iz proizvodov TPO bodisi odgovornost za to prenesti na odobreno organizacijo, ki pobira njihove prispevke in za njihov račun poskrbi za obdelavo teh odpadkov, tako da za to sklene pogodbe s sortirnicami.
- 14 V tem okviru predložitveno sodišče, na prvem mestu, ugotavlja, da je Eco TLC edina odobrena organizacija v ta namen in da se subjekti, ki dajejo proizvode na trg, niso odločili, da sami poskrbijo za obdelavo odpadkov iz proizvodov TPO.
- 15 Na drugem mestu pojasnjuje, da je bila lestvica finančnih pomoči, ki jih Eco TLC izplačuje sortirnicam, z odlokom z dne 3. aprila 2014 določena glede na cilja predelave odpadkov in zaposlovanja oseb v socialni stiski. Predložitveno sodišče ugotavlja, da mora Eco TLC v skladu s tem odlokom znesek prispevkov, ki jih pobere od subjektov, ki dajejo te proizvode na trg, prilagoditi na raven, ki je nujno potrebna za izpolnjevanje svojih obveznosti, to je za izplačilo finančnih pomoči sortirnicam glede na lestvico, določeno z navedenim odlokom, in za različne ukrepe ozaveščanja in preprečevanja, ne da bi pri tem mogla ustvariti dobiček ali izgubo ali začeti dejavnosti na drugih področjih.
- 16 Na tretjem in zadnjem mestu predložitveno sodišče navaja, da se censeur d'État (državni nadzornik), ki ga imenuje država, udeležuje sestankov upravnega odbora Eco TLC, na katerih pa nima glasovalne pravice, da je obveščen o pogojih finančnih naložb, ki jih načrtuje ta družba, preden jih potrdi upravni odbor, in da lahko zahteva, da se mu pošiljajo vsi dokumenti, povezani s finančnim poslovanjem navedene družbe, da v primeru neupoštevanja pravil o dobrem finančnem poslovanju o tem obvesti pristojne državne organe, ki lahko izrečejo globo do 30.000 EUR oziroma odločijo, da začasno ali celo dokončno odvzamejo odobritev. V zvezi s tem pojasnjuje, da ob upoštevanju teh pridržkov Eco TLC svobodno sprejema poslovodske odločitve in da med drugim za sredstva, namenjena sortirnicam, ne velja nobena posebna obveznost pologa.
- 17 V teh okoliščinah je Conseil d'État (državni svet) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil to vprašanje:

„Ali je treba člen 107 [PDEU] razlagati tako, da je treba mehanizem, s katerim zasebna neprofitna ekološka organizacija z odobritvijo, ki so jo izdali javni organi, od tistih, ki dajejo na trg posebno kategorijo proizvodov in z njo podpišejo pogodbo s tem namenom, pobira finančne prispevke v zameno za storitev, s katero za njihov račun skrbi za obdelavo odpadkov iz teh proizvodov, ter na izvajalce, pooblašcene za sortiranje in predelavo teh odpadkov, prenese subvencije, katerih znesek je v odobritvi določen glede na okoljske in socialne cilje, šteti za državno pomoč v smislu [te določbe]?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 18 Uvodoma je treba spomniti, da morajo biti v skladu z ustaljeno sodno prakso za opredelitev ukrepa kot „državna pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU izpolnjeni vsi pogoji, navedeni v nadaljevanju. Prvič, ukrep mora biti državni ukrep oziroma ukrep iz državnih sredstev. Drugič, ta ukrep mora biti tak, da lahko vpliva na trgovino med državami članicami. Tretjič, z njim mora biti prejemniku podeljena selektivna prednost. Četrto, ukrep mora izkrivljati konkurenco ali groziti z njenim izkrivljanjem (sodba z dne 6. marca 2018, Komisija/FIH Holding in FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, točka 43 in navedena sodna praksa).
- 19 V zvezi s prvim od teh pogojev je treba opozoriti, da morajo biti prednosti, da bi se lahko opredelile kot „pomoči“ v smislu člena 107(1) PDEU, prvič, dodeljene neposredno ali posredno iz državnih sredstev, in drugič, jih mora biti mogoče pripisati državi (sodba z dne 15. maja 2019, Achema in drugi, C-706/17, EU:C:2019:407, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 20 Poleg tega mora Sodišče v skladu z ustaljeno sodno prakso v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, ki je uveden s členom 267 PDEU, nacionalnemu sodišču podati koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. Za to mora Sodišče po potrebi preoblikovati predložena vprašanja (sodba z dne 2. aprila 2020, Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, točka 43 in navedena sodna praksa).
- 21 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da se predložitveno sodišče dejansko sprašuje le o prvem od pogojev, navedenih v točki 18 te sodbe, in da se dejstva, ki jih je predložilo Sodišču, nanašajo predvsem na ta prvi pogoj.
- 22 V tem okviru je treba šteti, da predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu želi izvedeti, ali je treba člen 107(1) PDEU razlagati tako, da mehanizem, s katerim zasebna neprofitna ekološka organizacija z odobritvijo, ki so jo izdali javni organi, od subjektov, ki dajejo na trg posebno kategorijo proizvodov in z njo podpišejo pogodbo v ta namen, pobira finančne prispevke v zameno za storitev, s katero za njihov račun skrbi za obdelavo odpadkov iz teh proizvodov, ter na izvajalce, pooblaščenec za sortiranje in predelavo teh odpadkov, prenese subvencije, katerih znesek je v odobritvi določen glede na okoljske in socialne cilje, pomeni državni ukrep oziroma ukrep iz državnih sredstev v smislu te določbe.
- 23 Na prvem mestu je treba za presojo pripisljivosti ukrepa državi preučiti, ali so pri sprejetju tega ukrepa sodelovali javni organi (sodba z dne 15. maja 2019, Achema in drugi, C-706/17, EU:C:2019:407, točka 48 in navedena sodna praksa).
- 24 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da je bil mehanizem v zvezi z razširjeno odgovornostjo proizvajalca, ki velja v sektorju ravnanja z odpadki iz proizvodov TPO, uveden z zakoni in podzakonskimi predpisi, in sicer z okoljskim zakonikom in odlokom z dne 3. aprila 2014, kakor je bil spremenjen z odlokom z dne 19. septembra 2017. Za ta mehanizem je torej treba šteti, da ga je mogoče pripisati državi v smislu sodne prakse, navedene v prejšnji točki te sodbe.
- 25 Na drugem mestu je treba za ugotovitev, ali je bila prednost dodeljena neposredno ali posredno iz državnih sredstev, spomniti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da prepoved, določena v členu 107(1) PDEU, zajema pomoči, ki jih dodeli neposredno država ali so iz državnih sredstev, in pomoči, ki jih dodelijo javni ali zasebni subjekti, ki jih je ustanovila država za to, da jih bo upravljala (sodba z dne 15. maja 2019, Achema in drugi, C-706/17, EU:C:2019:407, točka 50 in navedena sodna praksa).
- 26 Razlikovanje, vzpostavljeno v tej določbi, med „pomočmi, ki jih dodeli država“, in pomočmi „iz državnih sredstev“ ne pomeni, da so vse prednosti, ki jih dodeli država, pomoči ne glede na to, ali se financirajo iz državnih sredstev ali ne, ampak je namen razlikovanja le to, da se v ta pojem vključijo

prednosti, ki jih država dodeli neposredno, in prednosti, ki se dodelijo prek javnega ali zasebnega subjekta, ki ga določi ali ustanovi ta država (sodba z dne 28. marca 2019, Nemčija/Komisija, C-405/16 P, EU:C:2019:268, točka 53 in navedena sodna praksa).

- 27 Pravo Unije namreč ne more dovoliti, da bi se lahko pravila o državnih pomočeh zaobšla že zgolj z ustanovitvijo neodvisnih institucij, pristojnih za dodeljevanje pomoči (sodba z dne 9. novembra 2017, Komisija/TV2/Danmark, C-656/15 P, EU:C:2017:836, točka 45).
- 28 V obravnavanem primeru morajo v skladu z načelom razširjene odgovornosti proizvajalca, določenim v členu L. 541–10–3 okoljskega zakonika, subjekti, ki dajejo na trg proizvode TPO, in sicer proizvajalci, uvozniki in distributerji, poskrbeti za obdelavo odpadkov iz teh proizvodov ali prispevati k njihovi obdelavi.
- 29 Za izpolnjevanje te obveznosti morajo bodisi sami poskrbeti za obdelavo odpadkov iz proizvodov TPO bodisi zagotavljati finančni prispevek ekološki organizaciji, ki so ji javni organi izdali odobritev in katere cilj je zagotavljati ravnanje s temi odpadki tako, da sklene pogodbe s sortirnicami in jim izplačuje finančno pomoč za postopke recikliranja in obdelave navedenih odpadkov.
- 30 Čeprav je iz predložitvene odločbe razvidno, da so se subjekti, ki dajejo na trg proizvode TPO, za izpolnjevanje svoje obveznosti, ki izhaja iz člena L. 541–10–3 okoljskega zakonika, odločili, da se bodo priključili organizaciji Eco TLC, ki ji je bila odobritev v ta namen izdana z odlokom z dne 3. aprila 2014, taka okoliščina sama po sebi ne omogoča ugotovitve, da so prispevki, ki jih izplačujejo tej ekološki organizaciji, obvezni prispevki, določeni z zakonodajo države.
- 31 Poleg tega Eco TLC od subjektov, ki dajejo na trg proizvode TPO, pobira finančne prispevke v zameno za storitev, s katero za njihov račun zagotavlja izpolnjevanje njihove zakonske obveznosti obdelave odpadkov iz teh proizvodov. V ta namen Eco TLC sklepa pogodbe z upravičenimi sortirnicami in jim izplačuje finančno pomoč za postopke recikliranja in obdelave odpadkov iz navedenih proizvodov.
- 32 V tem okviru je treba ugotoviti, da mehanizem iz postopka v glavni stvari določa, prvič, prenos finančnih prispevkov zasebnih gospodarskih subjektov na družbo zasebnega prava, in drugič, izplačilo dela teh prispevkov s strani te družbe drugim zasebnim gospodarskim subjektom.
- 33 Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 85 sklepnih predlogov, ti prispevki vseskozi ohranjajo zasebno naravo. Denarna sredstva, sestavljena iz navedenih plačanih prispevkov, nikoli ne gredo skozi državni proračun ali skozi proračun katerega koli drugega javnega subjekta in nikoli ne pridejo v roke javnim organom. Poleg tega je iz spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, da se zadevna država članica ne odpoveduje nobenim sredstvom v kakršni koli obliki že, kot so davki, datjave, prispevki ali druga sredstva, ki jih je treba v skladu z nacionalno zakonodajo vplačevati v državni proračun.
- 34 Iz tega sledi, da mehanizem iz postopka v glavni stvari ne vključuje nikakršnega neposrednega ali posrednega prenosa državnih sredstev.
- 35 Ob tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da lahko ukrepi, ki ne vključujejo prenosa državnih sredstev, spadajo v okvir pojma „pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU (sodba z dne 9. novembra 2017, Komisija/TV2/Danmark, C-656/15 P, EU:C:2017:836, točka 43 in navedena sodna praksa).
- 36 Člen 107(1) PDEU zajema namreč vsa denarna sredstva, ki jih lahko javni organi dejansko uporabijo za podporo podjetjem, pri čemer ni pomembno, ali ta sredstva trajno spadajo v premoženje države. Čeprav zneski, ki ustrezajo zadevnemu ukrepu pomoči, niso trajno v lasti države, dejstvo, da so stalno pod javnim nadzorom in so torej na voljo pristojnim državnim organom, zadostuje, da se opredelijo kot „državna sredstva“ (sodbi z dne 16. maja 2002, Francija/Komisija, C-482/99, EU:C:2002:294, točka 37, in z dne 25. maja 2019, Achema in drugi, C-706/17, EU:C:2019:407, točka 53).

- 37 Tako je treba preveriti, ali so sredstva, ki jih Eco TLC uporablja za izplačilo finančnih pomoči sortirnicam s sklenjeno pogodbo, stalno pod javnim nadzorom in so torej na voljo pristojnim državnim organom.
- 38 V zvezi s tem, na prvem mestu in kot je bilo ugotovljeno v točki 33 te sodbe, ta sredstva nikoli ne gredo skozi državni proračun ali skozi proračun katerega koli drugega javnega subjekta in nikoli ne pridejo v roke javnim organom.
- 39 Poleg tega je iz spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, prvič, da za navedena sredstva ne velja nobena posebna obveznost pologa, drugič, da se v primeru prenehanja dejavnosti ekološke organizacije morebitni razpoložljivi zneski po odbitku stroškov, povezanih s prenehanjem dejavnosti, in po odbitku dolgov te ekološke organizacije do države in vseh njenih upnikov ne nakažejo javnim organom, in tretjič, da so za spore v zvezi z izterjavo prispevkov, ki jih subjekti, ki dajejo proizvode na trg, dolgujejo na podlagi mehanizma iz postopka v glavni stvari, pristojna civilna ali gospodarska sodišča.
- 40 Iz tega izhaja, da država nima v nobenem trenutku dejanskega dostopa do navedenih sredstev in da ekološka organizacija nima nobenih prerogativ javnih organov.
- 41 Na drugem mestu so sredstva, ki jih Eco TLC uporablja v okviru mehanizma iz postopka v glavni stvari, namenjena izključno izvajanju nalog, ki so ji zakonsko dodeljene. To pravno načelo izključne dodelitve teh sredstev prej dokazuje – ob neobstoju kakršnega koli nasprotnega dokaza – da država pravzaprav ne more razpolagati s temi sredstvi, to je odločiti glede drugačne uporabe od tiste, ki je določena z zakonom (glej v tem smislu sodbo z dne 28. marca 2019, Nemčija/Komisija, C-405/16 P, EU:C:2019:268, točka 76).
- 42 Na tretjem mestu je res, da lestvico finančnih pomoči, ki jih odobrena ekološka organizacija izplačuje sortirnicam, določi država.
- 43 Vendar po eni strani, kot je razvidno iz točk 5 in 15 te sodbe, odobrene organizacije določijo skupni znesek finančnega prispevka, ki ga pobirajo od subjektov, ki dajejo proizvode na trg, da tako vsako leto pokrijejo izdatke, ki nastajajo pri izvajanju specifikacije, in sicer izplačilo finančnih pomoči sortirnicam, stroške delovanja ter različne ukrepe ozaveščanja in preprečevanja.
- 44 Po drugi strani je francoska vlada v pisnih stališčih navedla, da v skladu s specifikacijo, priloženo odloku z dne 3. aprila 2014, lestvica finančnih pomoči, ki jih odobrena ekološka organizacija izplačuje sortirnicam, ustreza povprečnemu neto strošku sortiranja. Natančneje, revalorizacijo, izvedeno z odlokom z dne 19. septembra 2017, naj bi javni organi določili na podlagi predlogov iz letne bilance okoljske, gospodarske in socialne opazovalnice sortiranja in predelave odpadkov TPO. Ta opazovalnica, ki jo je vzpostavila Eco TLC, naj bi za pripravo te bilance opredeljevala stroške in prihodke sortirnic, ugotovljeno pa naj bi bilo tudi nezadostno nadomestilo za dejavnosti sortiranja.
- 45 Odobrena ekološka organizacija naj bi tako imela ključno vlogo pri določanju in spreminjanju lestvice finančnih pomoči, ki se izplačujejo sortirnicam, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.
- 46 Na četrtem mestu pa je francoska vlada, čeprav je iz predložitvene odločbe razvidno, da odlok z dne 3. aprila 2014 določa nekatere pogoje za upravičenost, ki jih morajo izpolnjevati sortirnice, da bi bile upravičene do teh finančnih pomoči, v pisnih stališčih poudarila, da ima odobrena ekološka organizacija neko pogodbeno svobodo pri svojih razmerjih v zvezi s sortirnicami, da določi dodatne pogoje za upravičenost. Poleg tega naj bi po mnenju te vlade Eco TLC to svobodo izkoristila s tem, da je uvedla svoje pogoje za upravičenost do finančnih pomoči, ki so strožji od pogojev, ki jih je določila država.

- 47 Eco TLC naj bi zato imela vpliv na določitev prejemnikov finančnih pomoči, ki se lahko izplačujejo na podlagi mehanizma iz postopka v glavni stvari. Vendar mora predložitveno sodišče preveriti, ali je res tako.
- 48 Na petem in zadnjem mestu je iz predložitvene odločbe razvidno, da se državni nadzornik, ki ga imenuje država, udeležuje sestankov upravnega odbora Eco TLC, da je obveščen o pogojih finančnih naložb, ki jih načrtuje ta družba, preden jih potrdi upravni odbor, in da lahko zahteva, da se mu pošiljajo vsi dokumenti, povezani s finančnim poslovanjem, da v primeru neupoštevanja pravil o dobrem finančnem poslovanju o tem obvesti pristojne državne organe, ki lahko izrečejo globo oziroma odločijo, da začasno ali celo dokončno odzamejo odobritev.
- 49 Vendar je iz spisa, ki je na voljo Sodišču, po eni strani razvidno, da navedeni državni nadzornik nima glasovalne pravice v upravnem odboru Eco TLC, ki bi mu omogočala izvajanje vpliva na upravljanje sredstev, ki jih ta družba uporablja za izplačevanje finančnih pomoči sortirnicam. Po drugi strani se zdi, da je naloga navedenega nadzornika le nadzor nad ohranitvijo finančnih zmogljivosti navedene družbe.
- 50 Iz navedenega izhaja, da s pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti predložitveno sodišče, sredstva, ki jih Eco TLC uporablja za izplačevanje finančnih pomoči sortirnicam, niso stalno pod javnim nadzorom v smislu sodne prakse, navedene v točki 36 te sodbe, in da torej niso „državna sredstva“ v smislu člena 107(1) PDEU.
- 51 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 107(1) PDEU razlagati tako, da mehanizem, s katerim zasebna neprofitna ekološka organizacija, ki so ji javni organi izdali odobritev, od subjektov, ki dajejo na trg posebno kategorijo proizvodov in z njo podpišejo pogodbo s tem namenom, pobira prispevke v zameno za storitev, s katero za njihov račun skrbi za obdelavo odpadkov iz teh proizvodov, in na izvajalce, pooblaščen za sortiranje in predelavo teh odpadkov, prenese subvencije v znesku, ki je v odobritvi določen glede na okoljske in socialne cilje, ni ukrep iz državnih sredstev v smislu te določbe, če te subvencije niso stalno pod javnim nadzorom, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Stroški

- 52 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 107(1) PDEU je treba razlagati tako, da mehanizem, s katerim zasebna neprofitna ekološka organizacija, ki so ji javni organi izdali odobritev, od subjektov, ki dajejo na trg posebno kategorijo proizvodov in z njo podpišejo pogodbo s tem namenom, pobira prispevke v zameno za storitev, s katero za njihov račun skrbi za obdelavo odpadkov iz teh proizvodov, in na izvajalce, pooblaščen za sortiranje in predelavo teh odpadkov, prenese subvencije v znesku, ki je v odobritvi določen glede na okoljske in socialne cilje, ni ukrep iz državnih sredstev v smislu te določbe, če te subvencije niso stalno pod javnim nadzorom, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Podpisi